

Tiesnešu seminārs

Par un ap badmintona tiesnešiem,
tiesāšanu, izaugsmi un iespējām

08.01.2023

Dienas kārtība

- 1) Tiesnešu organizācija pasaulē, Eiropā un Latvijā
- 2) Badmintons un tiesneši Latvijā
- 3) Team: Umpire Latvia
- 4) Badmintona noteikumi, resursi tīmeklī
- 5) Tiesneši, kas no jums tiek sagaidīts darbībā
- 6) Sacensības LV
- 7) Situācijas uz laukuma

Tiesnešu organizācija pasaulē

Pasaule, Eiropa un Latvija tajā

Situācija un organizācija kopumā

- Badminton Asia
- Badminton Oceania
- Badminton Europe
- Badminton Pan Am Confederation
- Badminton confederation of Africa

**BADMINTON
EUROPE**

Badminton World Federation atbild par Tiesnešu:

- Informēšanu par izmaiņām Noteikumos un Statūtos,
- Mācību materiālu sagatavošanu, apmācību organizēšanu konfederāciju atbildīgajiem
- BWF Tiesnešu Vērtēšanu un Eksamināciju
- Atlasi (nozīmēšanu uz) pasaules mēroga sacensībām
- Standartizēšanu (kvalitātes uzlabošanu, izlīdzināšanu visos līmeņos
- Profesionalizēšanu (tagad pusprofesionāļi tiesneši, nākotnē profesionāļi)

Apgādā ar:

Tiesneša uniformu, kartiņām, izlozes monētu, u.c.

**BADMINTON
EUROPE**

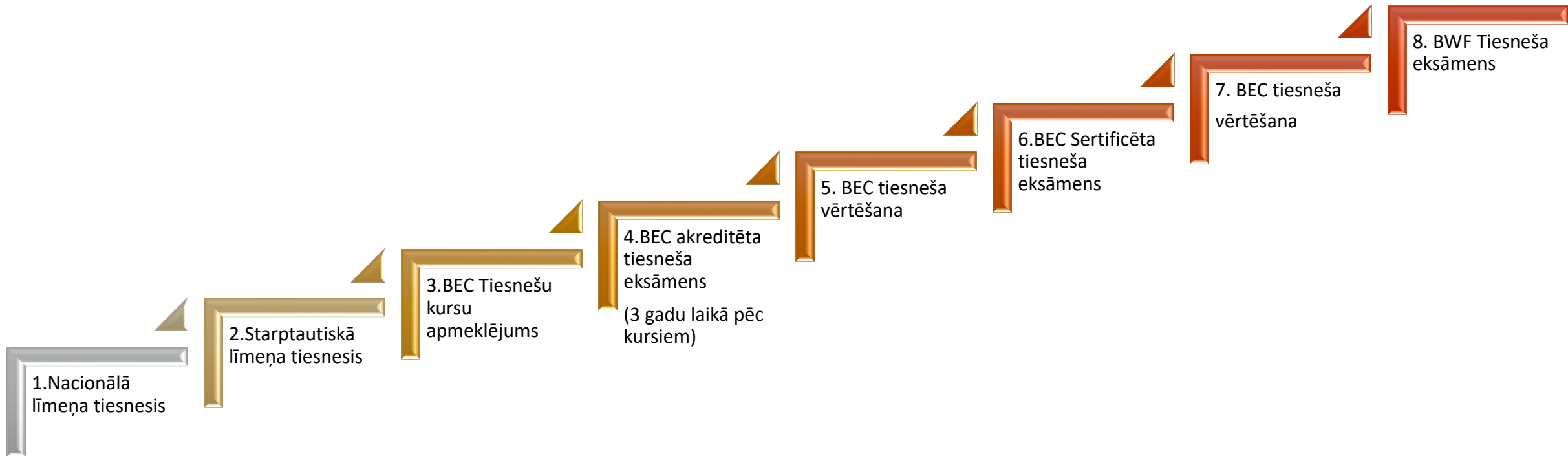
Badminton Europe atbild par Tiesnešu (izņemot līnijtiesnešu):

- Apmācību
- Vērtēšanu
- Eksamināciju
- Atlasi Eiropas čempionātiem
- Atlasi pasaules mēroga sacensībām
- Organizē tiesnešu apmācību BWF izaugsmes virzienā
- Izaugsmes iespējām kopumā

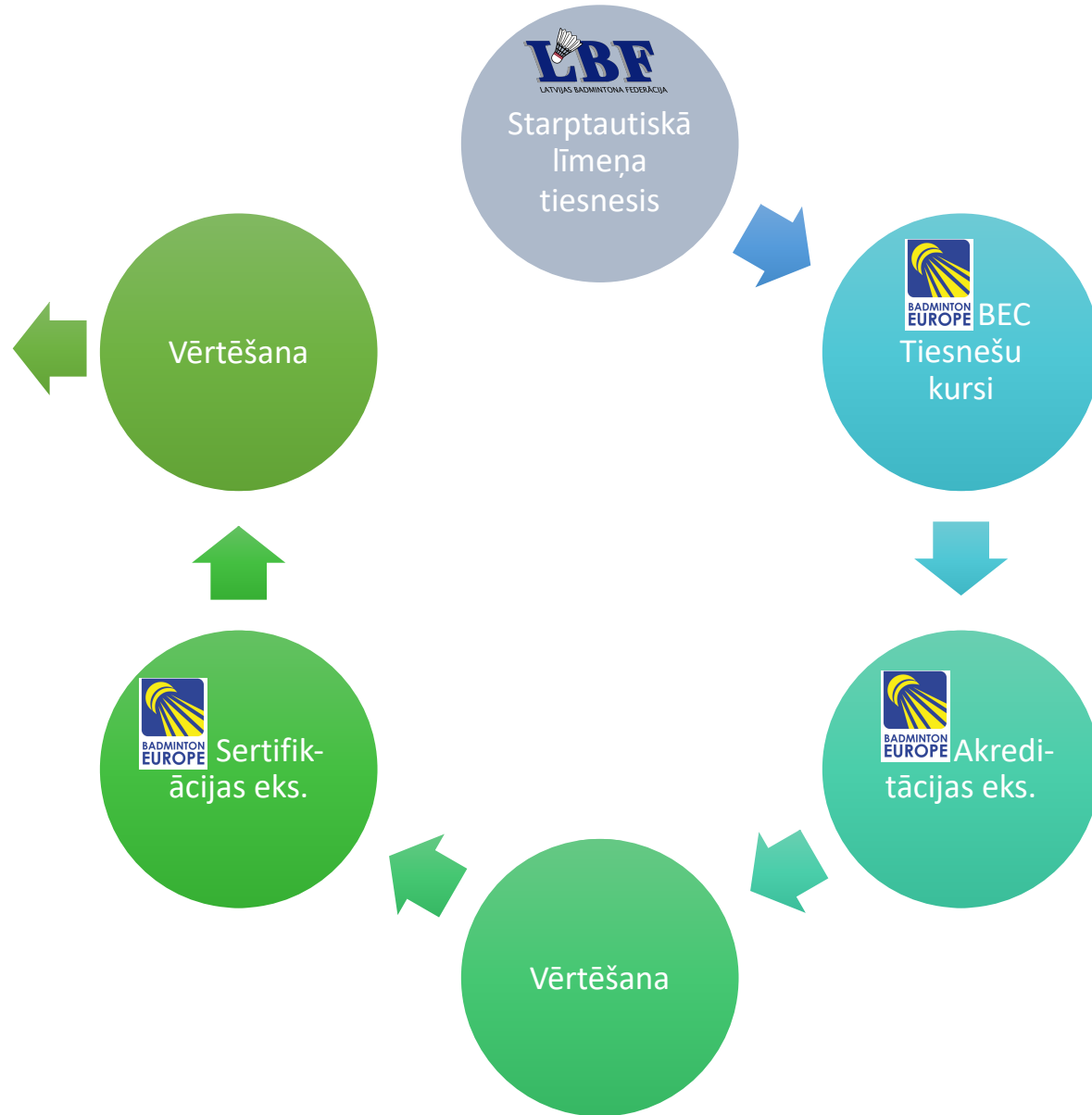
Apgādā ar:

Tiesneša uniformu, kartiņām

Tiesnešu karjeras process

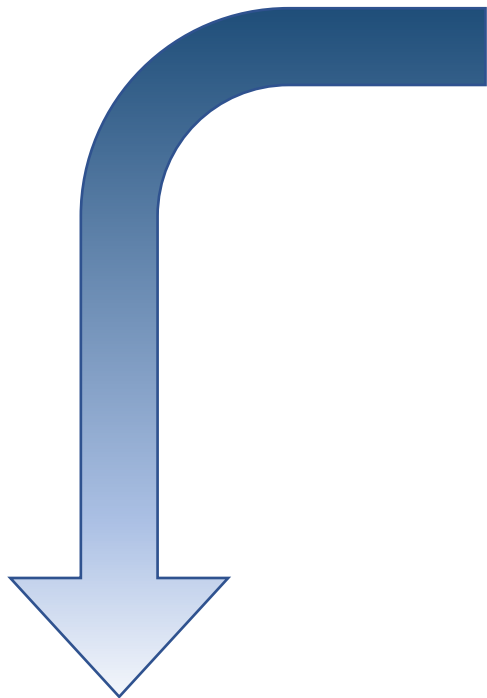
Dienas kārtība

- ~~1) Tiesnešu organizācija pasaulē, Eiropā un Latvijā~~
- 2) Badmintons un tiesneši Latvijā
- 3) Team: Umpire Latvia
- 4) Badmintona noteikumi, resursi tīmeklī
- 5) Tiesneši, kas no jums tiek sagaidīts darbībā
- 6) Sacensības LV
- 7) Situācijas uz laukuma

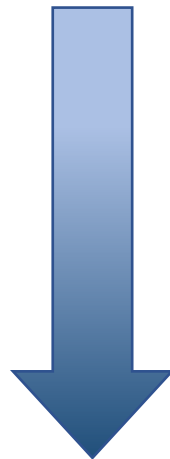
Badmintons un tiesneši Latvijā

Mērķi un uzdevumi, kā tos sasniegt un izpildīt

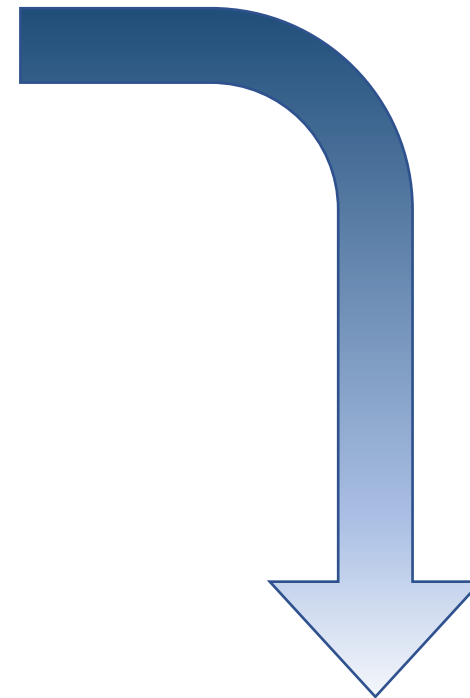
TIESNEŠI LATVIJĀ

Sacensību
GALVENIE tiesneši

LĪNIJ tiesneši

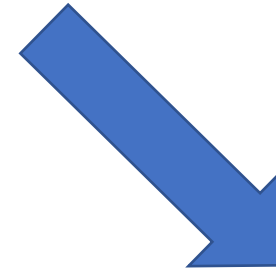

PAAUGSTINĀJUMA
tiesneši

TIESNEŠI LATVIJĀ

Sacsensību
GALVENIE tiesneši

PAAUGSTINĀJUMA
tiesneši

MĒRĶI – Sagatavot pēc iespējas vairāk kvalitatīvus tiesnešus
(tai skaitā ___ GALVENOS tiesnešus,
tai skaitā ___ PAAUGSTINĀJUMA tiesnešus)

UZDEVUMI – nodrošināt tiesnešiem iespējas, izvirzīto mērķu
sasniegšanai gan individuāli, gan visiem kopā

Kopējie jautājumi:

- Klubu pārstāvniecība tiesnešu “sarakstā”
- Tiesneši uz sacensībām Latvijā
- Uzaicinājumi uz sacensībām ārzemēs
- Izpratne par Galveno tiesnešu darbu

Individuālie jautājumi:

- Individuālā pieeja katram personīgi – individuālo mērķu sastādīšana katram kandidātam
- Sacensības Latvijā, Eiropā un pasaulē

Team: UMPIRE LATVIA

Mērķis - Latvijas badmintona federācijas Tiesnešu komitejas ideja ir radīt tiesnešu grupu vai komandu, kura garantēti var nodrošināt kvalitatīvu Latvijas čempionātu norisi.

Latvijas mēroga sacensības:

- Latvijas čempionāts, neatkarīgi par kuru vecuma grupu mēs runājam, ir tas notikums, kuru mēs vēlamies noorganizēt visaugstākajā kvalitātē, atbilstoši pieejamiem resursiem. Tiesneši ir tie, kuri ir nepieciešami visos pusfināla un finālu mačos. Šeit ir runa gan par paaugstinājuma tiesnešiem, gan serves tiesnešiem.
- Tā kā Latvijas čempionātu datumi ir zināmi laicīgi (ideālajā gadījumā gadu uz priekšu), tad arī mēs vēlamies, lai šajā grupā vai komandā ietilpstošie tiesneši rezervētu savu brīvo laiku, lai nodrošinātu tiesnešus Latvijas čempionātu spēlēs, garantētu - nodrošinātu zināmu, vienotu tiesāšanas standartu.
- Vienots standarts sevī ietver arī vienotu tiesnešu uniformu Latvijas čempionātos, kā arī radīt piederību grupai, lai arī citiem tiesnešiem (jauniem, esošiem, mazāk aktīviem vai bijušajiem) būtu vēlme iekļūt šajā grupā.

Sagatavošanās starptautiskā mēroga sacensībām:

- Viens no atslēgas notikumiem Latvijā, viennozīmīgi ir līdzšinējais "YONEX Latvia International Future Series" līmeņa turnīrs (sadarbībā ar YONEX līdz 2022.gadam ieskaitot).
- Tās ir labas "ugunskristības pirmajā starptautiskajā turnīrā" jebkuram no Latvijas tiesnešiem, it sevišķi tiem, kuri vēlās tiesāt arī aiz mūsu valsts robežas. Savās mājās mēs vienmēr varēsim palīdzēt tiesnesim uz paaugstinājuma, jo viens no Galvenā tiesneša vietniekiem garantēti būs no Latvijas.
- Izaugsmei, pēc spēles iedot komentāru par to kas bija labi vai ir jāuzlabo tiesāšanā.

Team: UMPIRE LATVIA - nodrošinājums

- 1) Izlozes monēta
- 2) Uniforma:
  - a) Polo krekls
  - b) Jaka ar garām piedurknē
- 3) Sacensību laikā (jāvienojas katru reizi atsevišķi, atkarībā no organizatora)
  - viena vai divas ēdienreizes;
  - naktsmītne, ja divu dienu sacensības;
  - transporta izdevumu kompensācija (dažādas iespējas)

Dienas kārtība

- ~~1) Tiesnešu organizācija pasaulē, Eiropā un Latvijā~~
- ~~2) Badmintons un tiesneši Latvijā~~
- ~~3) Team: Umpire Latvia~~
- 4) Badmintonā noteikumi, resursi tīmeklī
- 5) Tiesneši, kas no jums tiek sagaidīts darbībā
- 6) Sacensības LV
- 7) Situācijas uz laukuma

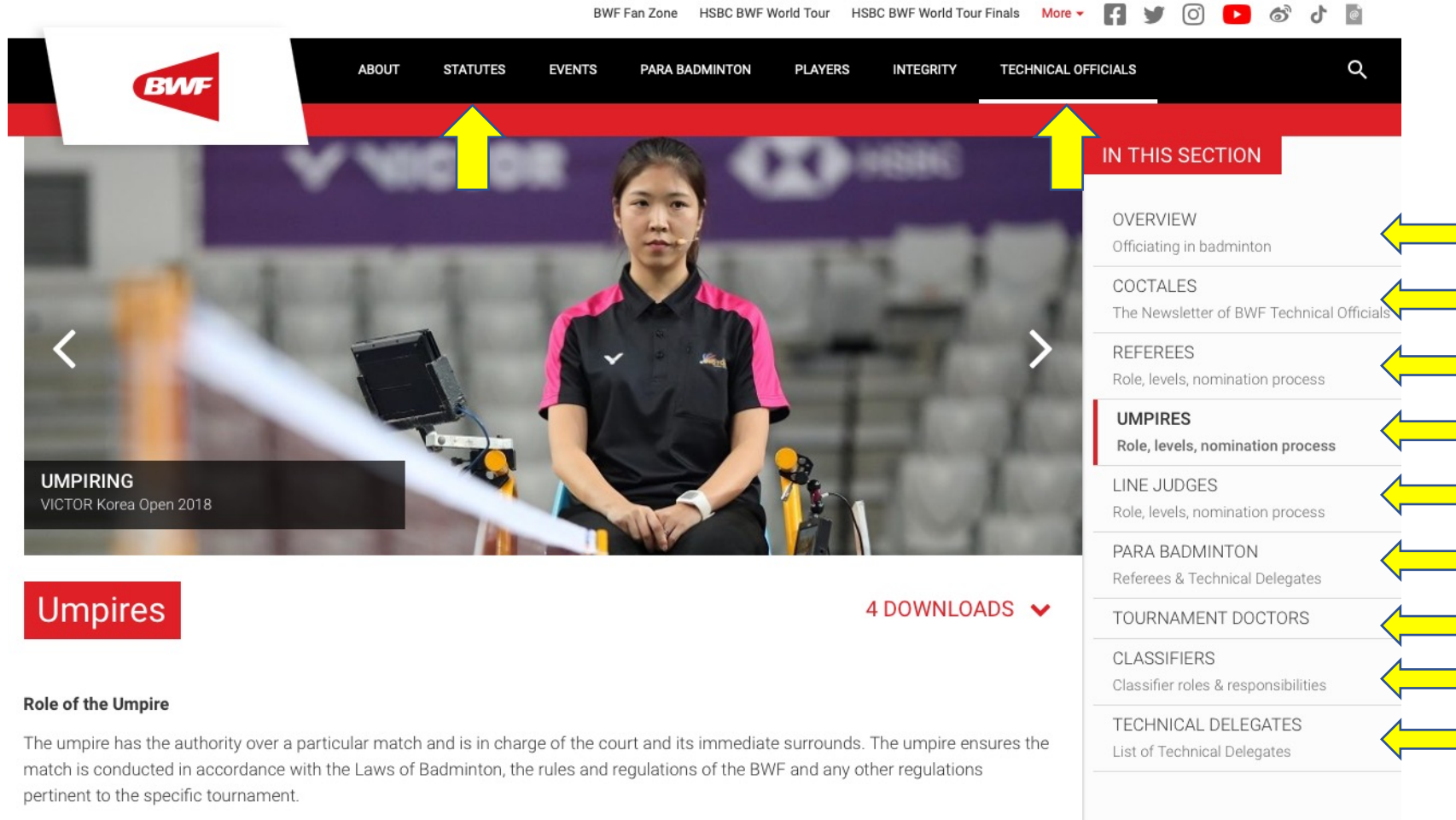
Badmintona noteikumi

Resursi

Kur meklēt informāciju?

- BWF corporate mājaslapa <https://corporate.bwfbadminton.com>

BWF Fan Zone HSBC BWF World Tour HSBC BWF World Tour Finals More

ABOUT STATUTES EVENTS PARA BADMINTON PLAYERS INTEGRITY TECHNICAL OFFICIALS

UMPIRING
VICTOR Korea Open 2018

Umpires 4 DOWNLOADS

Role of the Umpire

The umpire has the authority over a particular match and is in charge of the court and its immediate surrounds. The umpire ensures the match is conducted in accordance with the Laws of Badminton, the rules and regulations of the BWF and any other regulations pertinent to the specific tournament.

IN THIS SECTION

- OVERVIEW
Officiating in badminton
- COCTALES
The Newsletter of BWF Technical Officials
- REFEREES
Role, levels, nomination process
- UMPIRES**
Role, levels, nomination process
- LINE JUDGES
Role, levels, nomination process
- PARA BADMINTON
Referees & Technical Delegates
- TOURNAMENT DOCTORS
- CLASSIFIERS
Classifier roles & responsibilities
- TECHNICAL DELEGATES
List of Technical Delegates

Statutes

The BWF Statutes consists of all the rules, regulations, guidelines and policies that cover governance, management and the technical elements of the sport. This includes the BWF constitution, guidelines, policies, the code of ethics, codes of conduct, judicial procedures, laws of badminton and all technical regulations for badminton.

The BWF Statutes consists of five chapters with numbered sections.

BWF STATUTES

CHAPTER 1 - GOVERNANCE

CHAPTER 2 - ETHICS

CHAPTER 3 - JUDICIAL PROCESSES

CHAPTER 4 - RULES OF THE GAME

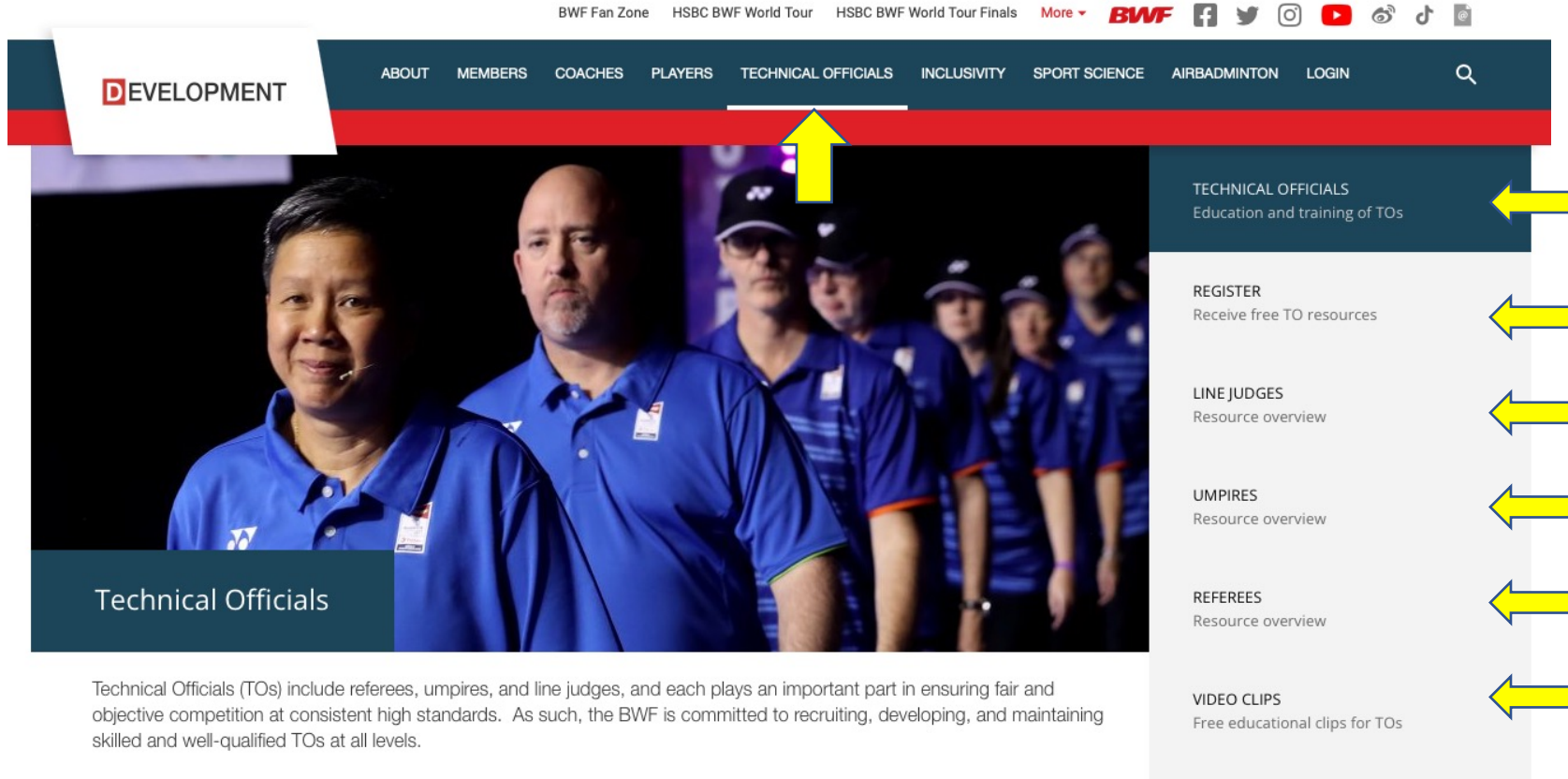

CHAPTER 5 - TECHNICAL REGULATIONS

Kur meklēt informāciju?

- BWF corporate mājaslapa <https://development.bwfbadminton.com/>

The screenshot shows the BWF Development website. The top navigation bar includes links for BWF Fan Zone, HSBC BWF World Tour, HSBC BWF World Tour Finals, and a 'More' dropdown. The main navigation menu features 'DEVELOPMENT', 'ABOUT', 'MEMBERS', 'COACHES', 'PLAYERS', 'TECHNICAL OFFICIALS', 'INCLUSIVITY', 'SPORT SCIENCE', 'AIRBADMINTON', and 'LOGIN'. A yellow arrow points to the 'TECHNICAL OFFICIALS' menu item. Below the navigation, a large image of technical officials in blue shirts is shown with a 'Technical Officials' caption. To the right, a dropdown menu lists several options: 'TECHNICAL OFFICIALS' (Education and training of TOs), 'REGISTER' (Receive free TO resources), 'LINE JUDGES' (Resource overview), 'UMPIRES' (Resource overview), 'REFEREES' (Resource overview), and 'VIDEO CLIPS' (Free educational clips for TOs). Yellow arrows point to each of these dropdown items.

Technical Officials

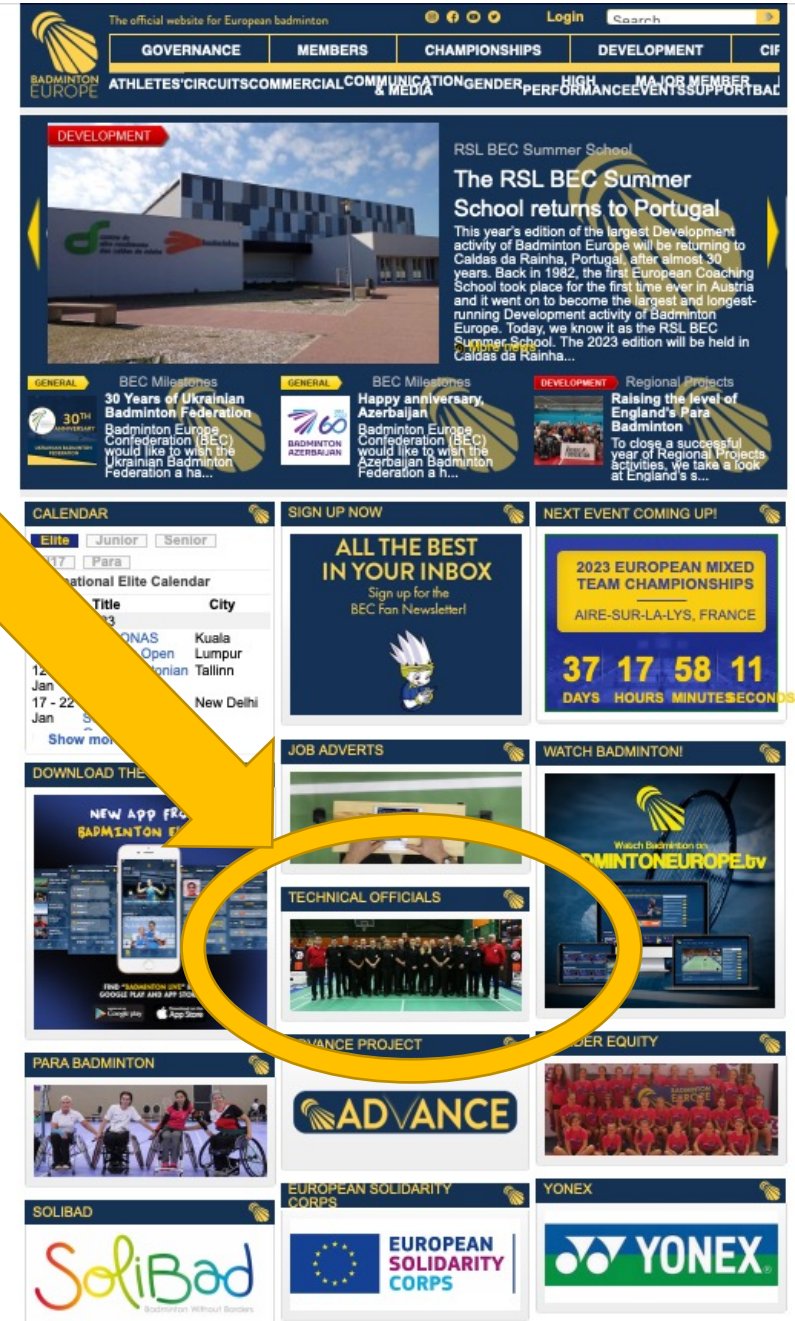
Technical Officials (TOs) include referees, umpires, and line judges, and each plays an important part in ensuring fair and objective competition at consistent high standards. As such, the BWF is committed to recruiting, developing, and maintaining skilled and well-qualified TOs at all levels.

The BWF is providing free educational materials for technical officials, including:

- TECHNICAL OFFICIALS
Education and training of TOs
- REGISTER
Receive free TO resources
- LINE JUDGES
Resource overview
- UMPIRES
Resource overview
- REFEREES
Resource overview
- VIDEO CLIPS
Free educational clips for TOs

Kur meklēt informāciju?

- BEC mājaslapā
<http://badminton europe.com/>

The screenshot shows the official website for European badminton. The navigation menu includes: GOVERNANCE, MEMBERS, CHAMPIONSHIPS, DEVELOPMENT, CIF, ATHLETES/CIRCUITS, COMMERCIAL, COMMUNICATION & MEDIA, GENDER, HIGH PERFORMANCE, MAJOR MEMBER, and SUPPORT PARTNER. The main content area features a large article titled "The RSL BEC Summer School returns to Portugal" and several smaller news items. A yellow arrow points from the text in the slide to the "TECHNICAL OFFICIALS" link in the "WATCH BADMINTON!" section of the website. Other sections visible include "CALENDAR", "SIGN UP NOW", "NEXT EVENT COMING UP!", "JOB ADVERTS", "WATCH BADMINTON!", "PARA BADMINTON", "ADVANCE", "EUROPEAN SOLIDARITY CORPS", "SOLIBAD", and "YONEX".

Kur meklēt informāciju?

- LBF mājaslapā

Tiesnešu komisija

Svarīgākie dokumenti
Badmintona noteikumi (latv)
Badmintona terminoloģija
Reģistrētie tiesneši
Tiesnešu uzaicinājumi
Mācību materiāli
Novērtēšana
JAUNUMI - izmaiņas no 2018
Galvenā tiesneša ziņojumi

The screenshot shows the LBF website homepage. At the top left is the LBF logo. Below it is a navigation menu with items: Aktualitātes, Reitings, Kalendārs, Gada balva, Latvijas čempionāts, Klubu komandu čempionāts, Latvijas kauss jauniešiem, Seniori, Dokumenti, Latvijas statistika, Kur spēlēt badmintonu?, Spēles noteikumi, Foto, Bilde (arhīvs), Noderīgas lapas, Par badmintonu. The 'Tiesnešu komisija' menu item is highlighted with a blue arrow pointing to a detailed list of links: Svarīgākie dokumenti, Badmintona noteikumi (latv), Badmintona terminoloģija, Reģistrētie tiesneši, Tiesnešu uzaicinājumi, Mācību materiāli, Novērtēšana, JAUNUMI - izmaiņas no 2018, Galvenā tiesneša ziņojumi. To the right of the menu is a large banner image of a badminton shuttlecock and a racket. Below the banner is the text 'Tiesnešu komisija'. Underneath the banner is the section 'Par tiesāšanu un tiesnešu veidiem' with a paragraph of text and a list of five types of referees: Sacensību galvenais tiesnesis (Referee), Paaugstinājuma tiesnesis (Umpire), Serves tiesnesis (Service Judge), Līnīttiesnesis (Line Judge), and Augstāka līmeņa sacensībās papildus iespējama arī tehnikā delegāta klātbūtne (Technical Delegate).

Par tiesāšanu un tiesnešu veidiem

Badmintons, tiklīdz tas no svētdienas hobijs ir kļuvis par nopietnu aizraušanos, nav iedomājams bez savstarpējās sacensības. Neatkarīgi no tā vai mēs spēlējam līdz 21, vai jebkuram citam rezultātam, nepieciešams skaitīt punktus. Lai to būtu vieglāk izdarīt, talkā nāk badmintona noteikumi, kuros ir noteikta ne tikai spēles kārtība, bet arī ierobežojumi un aizliegumi, savukārt, sekot līdzi noteikumiem un notikumiem sacensību laukumā palīdz sacensību tiesneši.

Badmintonā ir sekojoši tiesneši:

- **Sacensību galvenais tiesnesis** (angliski **Referee**) – persona, kura kopumā atbild par sacensību norises kārtību, to sportisko garu, noteikumu ievērošanu gan uz, gan spēlētāju, tiesnešu un tehniskā personāla ētikas kodeksa ievērošanu, un vēl vairums lietām.
- **Paaugstinājuma tiesnesis** jeb laukuma tiesnesis (angliski **Umpire**) – atbild par spēles gaitu sacensību laukumā, rezultāta skaitīšanu, noteikumu ievērošanu, atbilstoši badmintona noteikumu prasībām.
- **Serves tiesnesis** (angliski **Service Judge**) – atbild par pareizas serves veikšanu, citiem vārdiem sakot, aizsargā serves uzņēmēju, atbilstoši noteikumu prasībām, kā arī papildus uzdotām funkcijām. Gan paaugstinājuma tiesnesis, gan serves tiesnesis ir savstarpēji aizvietojami.
- **Līnīttiesnesis** (angliski **Line Judge**) – atbild par vienas noteiktas līnijas vai vairāku laukuma līniju uzraudzību badmintona bumbiņas piezemēšanās laikā. Vienas spēles laikā gar laukumu kopumā var būt līdz pat desmit tiesnešiem.

Augstāka līmeņa sacensībās papildus iespējama arī tehnikā delegāta klātbūtne (angliski Technical Delegate), kurš uzrauga dažādas lietas, piemēram sponsoru reklāmu izvietojumu, televīzijas translāciju niansēm, dažādām organizatoriskām funkcijām un to nozīmē Pasaules vai Eiropas badminton federācijas.

Kā kļūt par badmintona tiesnesi

Atbilde ir ļoti vienkārša – ir jābūt gribēšanai, citiem vārdiem sakot, interesei par badmintonu un tiesāšanu. Citu ierobežojumu nav. Visbiežāk spēlētāji, sākot mazāk pedālīties sacensībās, pievēršas tiesāšanai vai trennēšanai.

Vēloties kļūt par jebkura veida tiesnesi, personīgā spēlētāja pieredze ir tikai priekšrocība.

Jebkurš spēlētājs var veikt tiesneša funkcijas, jo visi taču zina badmintona noteikumus galvenajos punktos,

Dienas kārtība

- ~~1) Tiesnešu organizācija pasaulē, Eiropā un Latvijā~~
- ~~2) Badmintons un tiesneši Latvijā~~
- ~~3) Team: Umpire Latvia~~
- ~~4) Badmintona noteikumi, resursi tīmeklī~~
- 5) Tiesneši, kas no jums tiek sagaidīts darbībā
- 6) Sacensības LV
- 7) Situācijas uz laukuma

Tiesāšana

- Kas tiek sagaidīts no paaugstinājuma tiesneša
- Kas tiek sagaidīts no serves tiesneša

Kas tiek sagaidīts no paaugstinājuma tiesneša?

Badmintona noteikumu zināšana:

- ITTO (Instrukcijas Tehniskajam personālam, tiesnešiem un serves tiesnešiem)
- Ētikas kodeksi
- Vārdnīca (paaugstinājuma tiesnešiem)

Korekta noteikumu pielietošana

Nepārtraukta noteikumu ievērošana

Sagatavošanās I

Kas tiek sagaidīts no paaugstinājuma tiesneša?

Sagatavošanās II

Spēja komunicēt ar spēlētājiem

Spēja koncentrēties

Spēles prezentācija/vadība

Spēles jušana

Pārlicība par notiekošo uz laukuma”

Kas tiek sagaidīts no paaugstinājuma tiesneša?

Situāciju kontrole

Spēja strādāt KOMANDĀ

Spēja ilgstoši koncentrēties

Pielietot saņemtās instrukcijas

Pareizi aizpildīt protokolu

Macēt strādāt ar rezultātu tablo

Kas tiek sagaidīts no **serve** tiesneša? (papildus iepriekš teiktajam)

Būt zinošam un korekti noteikt
serve kļūdu

Parādīt atbilstošu signālu

Uzturēt acu kontaktu ar
paaugstinājuma tiesnesi

Asistēt un palīdzēt, ja nepieciešams,
paaugstinājuma tiesnesim

Kam vēl pievērst uzmanību?

Tiesneša apģērbs

Sagatavošanās

Uznākšana laukumā

Poza krēslā

Intervālu ilgums

Kļūdu saukšana

TV klātbūtne

Dienas kārtība

- ~~1) Tiesnešu organizācija pasaulē, Eiropā un Latvijā~~
- ~~2) Badmintons un tiesneši Latvijā~~
- ~~3) Team: Umpire Latvia~~
- ~~4) Badmintona noteikumi, resursi tīmeklī~~
- ~~5) Tiesneši, kas no jums tiek sagaidīts darbībā~~
- 6) Sacensības LV
- 7) Situācijas uz laukuma

Sacensības LV

- 1) Latvijas čempionāts pieaugušiem
- 2) Latvijas čempionāts jauniešiem
- 3) Senioru čempionāts

Dienas kārtība

- ~~1) Tiesnešu organizācija pasaulē, Eiropā un Latvijā~~
- ~~2) Badmintons un tiesneši Latvijā~~
- ~~3) Team: Umpire Latvia~~
- ~~4) Badmintonu noteikumi, resursi tīmeklī~~
- ~~5) Tiesneši, kas no jums tiek sagaidīts darbībā~~
- ~~6) Sacensības LV~~
- 7) Situācijas uz laukuma

Situācijas uz laukuma

- diskusija par dažādiem gadījumiem laukumā, balstīta uz reāliem piemēriem BWF Tiesnešu rokasgrāmatā.

Dienas kārtība

- ~~1) Tiesnešu organizācija pasaulē, Eiropā un Latvijā~~
- ~~2) Badmintons un tiesneši Latvijā~~
- ~~3) Team: Umpire Latvia~~
- ~~4) Badmintonu noteikumi, resursi tīmeklī~~
- ~~5) Tiesneši, kas no jums tiek sagaidīts darbībā~~
- ~~6) Sacensības LV~~
- ~~7) Situācijas uz laukuma~~

Paldies par uzmanību!

Tiksimies nākamreiz!